Ч. 179. Середа 25 (12) серпня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти політичні.

*(Сесия Ради державної і соймів краевих. — Нові непокої на Балкані. — Ватикан а Рим. — Борба під Порт Артуром.)*

З Чернівець доносять, що буковиньский сойм краєвий збере ся на засїданя з кінцем вересня. Маршалком краєвим стане бар. Юрий Васелько. З Праги знов доносять, що тамошний „Tageblatt" оголосив письмо пос. Шікера, в котрім той доносить, що після єго інформациї походячих з міродайних кругів, Рада державна буде скликана перед падолистом. Перед тим ще відбуде ся сесия краєвих соймів. Шікер не вірить в то, щоби Чехи відступили від обструкциї, бо признане їм паралельок в учительскій семинариї в Опаві не заспокоїло їх далеко сягаючих аспірацій народних.

В Македониї зачинає поволи знову ширити ся ворохобня. З Константинополя потверджують вість, що властям полїцийним удало ся прихопити якогось підозріного чоловіка, у котрого знайдено пляни висадженя у воздух двірця і варстатів зелїзничих в Єдікуле, передмістю Константинополя. Зачувати дальше, що дирекция зелїзниць ориентальних одержала знову письма з погрозами від македоньских комітетів революцийних. В виду того власти збільшили ще сторожу над шляхами зелїзниць і на двірцях.

Мимо зірваня дипльоматичних відносин межи Франциєю а Ватиканом французскі урядники не перестають на Всходї виконувати права протекторату над католиками на Всходї. Ґенеральний консуль французский заняв своє місце на похоронї сирийского делеґата апостольского. То само повторило ся в Смирні на похоронї архієпископа а в Константинополи французский амбасадор зробив візиту новоіменованому вірменьскому патриярсї.

Ситуация під Порт Артуром має бути критична. З Вашинґтону доносять, що в тамошних правительственних кругах одержали вість після котрої упадку Порт Артура можна сподївати ся кождої хвилї. Здогадують ся того також і з того факту, що американьский аташе войсковий, капітан Меклї, котрий заявив, що позістане в Порт Артурі аж до хвилї, в котрій упадок або капітуляция будуть вже лиш квестиєю кількох годин. Рапорт присланий Мекліем до Вашинґтону описує страшні муки і страданя, які мусить зносити росийска залога. Шість тисячів ранених вояків лежить в лазаретах, а для прибуваючих щораз нових нема вже анї постелї, анї взагалї місця. Вояки особливо же від артилериї млїють від утоми і зморені сном засипляють при пушках навіть підчас борби. Японьскі кулї летять густо на улицї міста. Коли Меклї виїзджав з крiпости, щоби в Голубиним заливі всісти на хіньску джунку японьский ґранат впав до єго помешканя і знищив єго зовсїм.

Фактом здаєсь бути, що Японцї здобули вже всї укріплені позициї що належали до так званих внїшних і стоять тепер перед внутрішними, котрих не можуть здобути длятого, що Росияни з фортів не дають їм уставити тяжких пушок на таких позициях, з котрих могли би острілювати внутрішні форти. Японцї виконують свої атаки або в ночи або досьвіта серед ранної мраки і старають ся не дати противникам анї хвильки відотхнути, зміняють ся заєдно і по черзї бомбардують місто так, що оно як день так ніч не має спокою. Цивільні жителї міста так вже привикли до гуку і спадаючих ґранатів, що навіть не боять ся виходити з казамат на улицї.

З Льондону передають таку звістку з під Порт Артура під датою 22 с. м.: Пароход „Печілї" був на шість миль (анґлійских — півтора нашої) від рога Ляотешан, коли єго в пятницю в ночи задержала японьска фльотилля торпе-

---

5)

## В КРАЮ ДАЛЯЇ-ЛЯМИ.

*(Після Веґенера, Свен-Гедіна і др. зладив — К. Вербин).*

(Дальше).

Анґлійцї стоять вже від 3 серпня в Лясї столици Даляї-Лями. Єсть се перший случай, що европейске військо зайшло аж до сьвятого міста Тибетанців. Ми вже попереду розповіли, які були причини, що спонукали Анґлійців вислати своє військо до Тибету. Для доповненя мусимо тут ще згадати, що ще в осени минувшого року розійшла ся була чутка, котра вельми занепокоїла була Анґлійців. Одна з льондоньских ґазет принесла була чутку, що Росия заключила була з Хіною як верховною державою угоду, котра признала Росиї право експльоатувати якісь копальні в Тибетї. Кошти помірів і заведеня тих копалень мав покрити росийско-хіньский банк а правительство росийске обовязало ся було платити хіньскому правительству по 10 таелїв (срібний таель має 7 К 70 с) від кождих 100 таелїв вартости добутих мінералїв, при чім річна експльоатация копалень не мала переходити суми 200.000 таелїв. Чи так було, чи нї годї знати, бо з росийскої сторони заперечено мов би була така угода. Але звістно загально, що Анґлійців нїчо не може так подразнити як чутка про якісь копальнї, котрі могли би легко дістати ся в їх руки і длятого може легко бути, що вже сама чутка про якісь копальнї в Тибетї могла спонукати Анґлійців прискорити навязане торговельних зносин з Тибетом, хоч самі Тибетанцї рішучо тому противили ся. Коли же хтось противить ся, то сильнійший може легко знайти собі право — примус стає ся тодї правом для сильнїйшого.

Анґлійцї отже постановили змусити Тибетанців до заведеня торговельних зносин з ними, а щоби все таки якось бодай про людске око надати якусь законність для свого поступованя, то індийске правительство за згодою хіньского правительства яко верховної власти в Тибетї постановило вислати військо до Тибету, щоби там полагодити спорні справи з комісарями, яких мало іменувати хіньске і тибетаньске правительство. Постановлено, що стріча має відбути ся в кріпости Чумба, положеній 50 кільометрів на північ від границї Непалю. Полковник Єнґгисбинд (Younghousband) вибрав ся туди з малим відділом війска. Станувши в Чумбі мусів він там ждати на дармо цїлими місяцями на відпоручників хіньского і тибетаньского правительства. Опісля показало ся, що було причиною сего зволїканя. Даляї-Лама і єго дорадники числили на певно на поміч Росиї і тому зволїкали з висланем комісарів. Єнґгисбинд побачив, що не дїжде ся в Чумбі нїчого і постановив машерувати дальше в глубину краю а індийске правительство порозумівшись з державним правительством в Льондонї постановило вислати своє посольство ще дальше аж до міста Дянце (Gyangtse) але вже в більшою силою війска під проводом ґен. Мекдональда.

Тибетанцї, видко, все ще числили на поміч Росиї і річ певна, що Росия виступила би була з острим протестом против Анґлїї, але тимчасом вибухла росийско-японьска війна, котра відвернула зовсїм увагу Росиї від Тибету. Анґлійцї в силї 1000 мужа піхоти і кавалериї з 4 пушками і двома мітралєзами Максіма машерували дальше. Тибетанцї, видко, не були ще добре поінформовані о ходї росийско-японьскої війни і постановили ставити збройний опір. Коло місцевости Туна, в половинї дороги межи містами Фарі а Дянце прийшло дня 31 марта с. р. до першої кровавої борби межи Тибетанцями а анґлійским військом. Анґлійцї вибрали ся були якраз з Фарі в дальший похід, коли Тибетанцї в силї 1500 людий узброєних в старосьвітскі рушницї, мечі і списи заступили їм дорогу. На милю дороги від Туни, коло села Ґуру розположились були Тибетанцї табором. Підчас коли ще анґлійске військо машерувало, вийшов був против него тибетаньский ґенерал висланий з Лясси і завізвав Анґлійців, щоби они вернули ся і не ішли дальше. Полковник Єнґгисбинд спротивив ся тому і радив Тибетанцям, щоби не ставили опору дальшому походови анґлійского війска. Коли то не помогло нїчого, казав він обійти становища тибетаньского війска і о скільки би то можна отворити дорогу без ужитя сили. Анґлійске військо обступило тодї тибетаньский табор зі всїх сторін і здавало ся, що все мирно скінчить ся, а анґлійскі офіцири під'їхали були аж до тибетаньских шанців. Нараз почали Тибетанцї стріляти до Анґлійців і завела ся люта борба, котра, закінчила ся остаточно тим, що Тибетанцї почали втїкати; при тім дістали ся они в два огнї і богато з них згинуло. З цїлого тибетаньского війска втекла ледви половина, хоч самі Анґлійцї признають, що Ти-

довців. Японьский офіцир побув 40 мінут на корабли та розмавляв з японьским ґенеральним консулем в Тієнцину. Хвилями не могли оба порозуміти ся з собою, такий був страшенний гук від пушок. Над раном в суботу був гук найстрашнійший і здавало ся як би то було приготовлене до штурму. Ґен. консуль сказав в суботу: Я певний того, що Порт Артур буде небавком в наших руках бо вніщні укріпленя забрані вже одні за другими. Японці скінчили були всї приготовленя до штурму, коли завізвали Штесселя до капітуляциї. Тепер надходить велика проба сили.

Один урядник з Порт Артура, що видїв перед тижднем, розповідав, що коли Японці дня 16 с. м. посували ся під кріпость, не показав ся анї один Росиянин, не роздав ся анї один вистріл. Довгий час було чути лиш гримане японьских пушок. Нараз настав цїлий ряд вибухів. Хмара розірваної землї і каміня вилетїла у воздух а земля була засипана розірваними частями людского тїла. Кілька мінут перед тим машерувала туди инша японьска піхота як на параду; нараз блисла електрична искра і за пів хвилки наробила страшенної різнї. Зі страшенним зойком лежали покалїчені вояки на цїлих купах погибших.

## Новинки.

*Львів дня 23-го серпня 1904.*

— **Іменованя.** П. Мінїстер скарбу іменував провізоричного касиера головної каси краєвої у Львові Фел. Хшонщиньского головним касиером, а ад'юнкта касового Йосифа Румансторфера провізоричним касиером.

— **Перенесеня.** Львівский висший суд краєвий перенїс в дорозї заміни судового канцелїста Леоп. Мессінґера з Тернополя до Скалату і Григ. Мариняка із Скалату до Тернополя.

— **Іспити кваліфікацийні** для учителїв шкіл народних розпічнуть ся перед іспитовою комісиєю у Львові дня 20 вересня, а для учителїв шкіл видїлових дня 11 жовтня. Реченець до вношеня подань назначений до дня 10 вересня. — В Станиславові розпічнуть ся іспити кваліфікацийні для учителїв шкіл народних дня 22 вересня. Поданя треба вносити до дня 8 вересня. — В Перемишли розпочинають ся такі іспити дня 3 жовтня; поданя треба вносити до дня 25 вересня, а в Самборі розпічнуть ся іспити дня 12 вересня. Поданя вносити до кінця серпня.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** іменувала заступниками учителїв в школах середних: Стан. Тілінґера в гімн. Франц Йосифа в Тернополи, Якова Льва Порадовского в I гімн. в Перемишли; Василя Елїова в Богородчанах заст. учителя в муж. сем. учит. в Сокали, Едм. Лучиньского в Княгинї Гірцї заст. учит. в муж. сем. учит. в Станиславові; перенесла Людв. Ґлятмана заст. учителя в I гімн. в Тарнові до женьскої семин. учительскої в Кракові.

— **Важне для катехитів і народних учителїв!** Одинокий підручник до науки релїґії в народних школах п. з. „Практичний провідник для катехитів в трох частях“ — уложив о. Евгений Гузар — порученний Радою шкільною краєвою в урядовім дневнику з дня 27 липня с. р. до шкільних бібліотек — можна набувати в книгарни ім. Шевченка і Ставропигійскій по цїнї 4 К 80 с. без почт. пересилки. Народні учителї можуть купити сю книжку по цїнї 3 К з почт. пересилкою у автора у Львові, ул. Длуґоша ч. 17.

— **Пожар.** З Катовиць на пруским Шлеску доносять, що в місточку Вольбром на росийскою границею погоріло 160 домів. Пожар підложив один властитель камениці. В полуміни погиб один хлопець; не стає ще кілька осіб. Палїя арештовано.

— **З Борщева** пишуть нам: Дня 11 серпня с. р. з четверга на пятницю о годині 9 вечером вибух в Королївцї коло Борщева огонь в домі Фішля Фельзенштайна і до години обняв західну часть місточка. В тій сторонї місточка були по більшій части самі старі доми і так з собою сполучені, що годі було мешканцям охоронити ся від огню. Згоріло до тла 28 домів жидівских і 3 будинки християньскі, а остало ся без даху і хлїба 77 родин. В тім огни згорів до тла великий корінний склеп Нуся Яменфельда, котрий перед кількома днями не хотїв викупити полїси; також погоріла пропинация, 2 блаватні склепи Ґрайфової і Хаскля Розенблята і ще оден корінний склепок бідного жида. Погоріло кількасот всїляких шкір виправлених і сирих, много збіжа, всї знаряди домашні і також майже вся одежа. Вартість страти обчисляють на 56.000 К. До зльокалїзованя пожежи причинили ся жандармерия, сторожа огнева з Борщева, Пищатинець, Стрілковець, Сковятина і Юрїямполя. Місцеві християни під проводом начальника громади дуже енерґічно старали ся недопустити пожежи на загрожені будинки, бо в противнім разі дальша часть Королївки замешкала через християн враз з костелом і мешканем лат. пароха і урядом громадским булиби пішли з димом. Много з людий в часї ратунку зістали на тїлї попарені. Межи тими нещастними упав також жертвою жидівский рабін, бо окрім виратованої постелї і трохи книг стратив в огни досить порядний дім, всї знаряди домові, одежу і книги старого завіта великої вартости. З першою помочию поспішили тутешні посесори Корн і Куля, жертвовали на цїль погорільцїв 100 бохонцїв хлїба і значну поміч грошеву. З Заліщик прислали фіру хлїба і 100 К. Також сусїдні місточка як Борщів, Скала, Озеряни, Мельниця прислали по фірі хлїба і датки грошеві. Слїдуючого дня завязав ся комітет ратунковий, в склад котрого зістали вибрані: о. Колодій, Адольф Тхоржевский, рабін і ще двох з громади жидівскої. Комітет сей розвинув свою дїяльність і зібрав вже в готівцї і в натуралїях 800 К; розписав просьби до всїх институций і богатих банкирів. Не обійшло ся також і без крадежи; кажуть, що при виношуваню річий, а особливо товарів зі склепів, несовістні люди не тілько місцеві, але також зі Стрілковець і Сковятина хапали ріжні річи і утікали до дому. Жандармерия слїдить і уже деякі крадені річи повідбирала, а виноватих до суду подала. Фішля Фельзенштайна арештувала жандармерия і віддала судови, бо сусїди доводять, що він убезпечивши свій дім досить високо, всї знаряди і одежу, з розмислу підпалив дах свого дому. До того злочину спонукали єго високі довги, котрих своїм вірителям не був в станї виплатити.

— **Огнї.** Онодї згоріла в Буківцї, пов. турчаньского, хата господаря Івана Когута. Він сам

---

бетанцї боронили ся дуже хоробро. Навіть вже ранені люди ставали знов до бою і не хотїли нїяк дати ся розаброїти. Наконець по великих трудах удало ся Анґлїйцям дійти аж до Дянце.

Місто се положене при гостинци, котрий звідси розходить ся в одну сторону над ріку Брамапутра, в другу на всхід над озеро Ямдок-Цо або Пальті і до Ляссі, представляє дуже хороший вид. Коли надійти з полудня від місцевости Наіні і перейти через широку рівнину, на котрій видніють ся знаменито управлені поля, подїлені на вузкі загони, показує ся очам подорожного насамперед висока на 180 метрів стрімка гора, від котрої місто має свою назву, а відтак джонґ або кріпость. Аж коли підійти зовсім близько до тої кріпости, видко білі двоповерхові але низькі доми міста, що криє ся поза бастіонами і валами сеї величезної кріпости. Маса мурів із сушеної на вітрі цегли, що вкривають гору, єсть так велика, що аж дивно як не могли їх добачити давнїйші подорожні, котрі в своїх описах згадують лиш про рід якогось замку на тій горі. Мури ті тепер по більшій части завалені, але они і величезні, їх башти суть все ще так сильні, що при найменшім опорі вимагали би кілька недїль облоги і страти кількох сот людий.

Лишаючи місто на лївім кінци скали що тягне ся яких 400 до 500 метрів, іде ся стежкою почерез темножовте каміне і попри величезну башту, що стоїть осібняком, та входить ся до першої великої брами. В глубинї склепіня сеї брами, що опирає ся по части на двох грубих, деревляних стовпах, звисають із стелї чотири великі випхані донґи або дикі яки (рід тибетаньских буйволів) зі штучними очима і язиками. Они мають представляти нїби щось страшного, але зьвірята від старости вже розлїтають ся і виглядають як би якісь зле позашивані куфри. Роги, ратицї і волосе вже з них повідпадало, а крізь діри виглядає з них солома, котрою они повипихані.

Звідси іде ся відтак дорогою в гору, вздовж котрої тягнуть ся мури по части сьвіжо направлені а в них пороблені нові отвори до стрїляня. Сї отвори суть із середини широкі так, що можна із них стріляти на всї боки; старші отвори суть однаково вузкі. Дальше в горі побіч кількох домів, що вже валять ся, єсть новий добре збудований маґазин, в котрім тепер знайдено кілька тисячів фунтів пороху, сотки бочок всїляких запасів і величезні звої льонтів, що служать до підпалюваня пороху в старих рушницях тибетаньского войска; як би ті звої розтягнути, то льонти показали ся би довгі на кілька кільометрів.

Кількасот кроків дальше приходить ся до входу до найзамітнїйших поміщень, які знаходять ся в кріпости. Вікна суть тут приєлонені, а поміщеня, з котрих виходить ся з одного в друге суть темні і виглядають як пивниці. Одні з них подобають на малі каплицї, другі на якісь помешканя, инші знов на маґазини. З тих поміщень виходить ся на мале подвіре з деревляними вже гниючими сходами; старий кудлатий песико стереже відважнїйше сего місця, як єго пани, що повтїкали. Коли по сходах, що подобають більше на якусь нїби драбину, вийти на гору, то входить ся на лїво на маленьке подвіре, котрого одну сторону займає ґомпа або маленька сьвятиня. Коли від сторони сонця заглянути до середини, то видко там позолочену статую Будги, того мирно усьміхненого законоучителя, котрий у всїляких забобонних народів Азиї буває завсїгди однаковий; від Японії аж до Яви статуа того великого учителя всюди однакова, хоч би й як був неоднаковий степень зручности в штуцї. Ясні катаки або занавіси заслонюють в Дянце так само просте дїло штуки як і в Камакура або в Мандаляю. Великий туркус на чолї Ґаутама Будги мусить як всюди так і тут означувати мудрість. Впрочім не видко на тій статуї нїяких инших прикрас. Коли же приступити близше, то видко, що окраси, яких брак образови Будги знаходять ся обильно на кийлікорах або листкових вівтариках під Будгою. Трохи більший чортен (вівтарик в видї пірамиди) із сталї з вправленами в нїм туркусами і прикрасами із золота піднимає ся з посеред множества инших чортенів з міди або срібла, староіндийских куснів слоневої кости, ваз з павиними перами та великих мідяних і бронзових лямп.

Тоті лямпи творять бодай чи не найбільше характеристичну окрасу будгайских вівтарних шафок, все одно чи їх буває лиш кілька, чи кільканайцять або й кілька сот. Кожда з них складає ся з великої посудини наповненої маслом, а в тім маслі плаває маленький кнотик, з котрого піднимає ся маленька жовта полумінь. Лямпи ті суть послїдними предметами, які ґреї забирають. Коли они побоють ся якогось рабунку, то ховають всї инші прикраси, а замість них уставляють грудки всїляко закрашеного масла, котрим з великою зручностию надають вид всїляких фіґур, иноді навіть на півтора метра високих. Але лямпи мусять лишати ся, хоч би небезпечність й як була велика.

Понад тою малою сьвятинею піднимають ся великі башти і будинки, котрі тягнуть ся аж до будівель на самім вершку гору над самим берегом пропасти; тут єсть заразом і монастир, котрий кінчить ся на північній сторонї. Все тото каміне, котре вже не має краси, дрожить і трясе ся, скоро лиш повіє вечірний вітер. Отже тут на найвисшім місци в Дянце вивісили були Анґлїйцї свою хоругов, підчас коли головну кватиру зробили собі були в саді над рікою може на кільометер далеко від кріпости. З кріпости має ся дуже красний вид на великий лямаїский монастир Пальчор Чоіде, що може на яких 400 метрів напротив кріпости тягне ся вздовж хребта полудневих гір. Довгий білий мур хоронить єго від північних

разом з двома дітьми ледви виратував ся, а его жена разом з 3-лїтною дитиною упала жертвою пожару. Рівнож отець сего господаря 80-лїтний старець в огни попік ся, що помер на другий день. Шкода була необезпечена. — Дня 16 с. м. згоріла в Беневій, пов. турчаньского, 1 хата обезпечена в тов. краківскім. Здаєсь, що підпалено.

— **Загальні збори** філїї руского педаґоґічного товариства в Бережанах відбудуть ся дня 8 н. с. вересня в четвер о годинї 10-ій рано в сали „Надії“. На порядку, окрім звіту з дїяльности виділу, заряду „Селяньскої Бурси“ і вибору нового виділу, відчит проф. Томашівского про „Переяславский трактат 1654 р.“.

— **Нещастні пригоди**. Дня 19 с. м. утопив ся в Сяні в Перемишли Ілия Граб, помічник торговельний, сестрінець знаного в Перемишли купця Івана Бориса. Вину сего випадку поносить заряд міста, який не поставив жадної остороги, що в тім місци є глубінь. Перед ним утопилось в тім роцї вже троє людий в тім самім місци. — В Задарові пов. бучацкого віз 66 лїтний господар Василь Патрик дня 17 с. м. дрова з лїса а не могучи здержати з гори биків, впав так нещасливо під віз, що погиб на місци. — З Стрия пишуть: Підчас послїдного огню ратувала зелїзнича сторожа огнева. Стражак Генрик Меснер, зелїзничий зарібник, умучений кілька годинним ратунком при огни, по скінченій працї, побіг до поблизького шинку жадаючи чарку горівки. Нерозважна шинкарка наляла горівки з аптичної фляшки; був се вітриоль. Вючись з болю, Меснер помер в кілька годин. Шинкарку арештовано.

— **Виділ філії тов. Просьвіти в Бережанах** скликує на понеділок дня 29 серпня просьвітно економічне віче, котре розпічне ся о годинї 11 перед полуднем в сали „Лїпи“ в Козовій. Порядок дневний: 1. Отворене віча членом виділу. 2. Реферат про крамарство. 3. Реферат про штучні навози. 4. Реферат історичний. 5. Справа отвореня філїї Просьвіти в Козовій.

— **Позір!** Товариство „Сокіл“, котре заводить в краю сторожі пожарні, уряджує в сім роцї фантову лютерию на дохід будови власного дому. В тій цїли видав „Сокіл“ льоси в видї переписних листків в 10 родах по цінї 25 сот. льос. Набувати їх можна в „Соколї“ у Львові, по всїх складах „Народної Торговлї“ на провінциї як також в філїях „Сокола“ по більших містах. Кромі того видав „Сокіл“ на ту саму ціль облїґациї (зворотна позичка) по 10 кор. Набувати їх можна у д. Ів. Бачиньского, касиєра „Дністра“ у Львові, Ринок 10.

## Господарство, промисл і торговля.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 23 серпня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця н. 9·75 до 10·20; жито н. 7·25 до 7·45; овес 5.75 до 6·25; ячмінь пашний —·— до —·—; ячмінь броварний —·— до —·—; ріпак 10·25 до 10·50; льнянка 7·— до 7·50; горох до варения 7·75 до 9·50; вика 6·50 до 6·80; бобик 6·75 до 7·25; гречка 9·50 до 10·50; кукурудза нова 8·50 до 8·75; хміль за 56 кільо 180·— до 185·—; конюшина червона 70·— до 75·—; конюшина біла 55·— до 65·—; конюшина шведска 60·— до 70·—; тимотка 24·— до 28·—.

## ТЕЛЄҐРАМИ.

**Відень** 24 серпня. Президент кабінету др. Кербер виїхав вчера пополудни до Ішль.

**Рим** 24 серпня. До аґенциї Стефанї'го доносять з Шанґаю: Правительство хіньске завізвало перебуваючі там російскі кораблї военні, щоби або виїхали звідтам, або розброїли ся, вказуючи на то, що в противнім случаю правительство японьске недопустить до нарушеня межинародного права. Кілька японьских кружляків і торпедовців устаниво ся недалеко порту.

**Сорренто** 24 серпня. Вчера лютив ся тут циклон і наробив величезної шкоди. Около 30 домам грозить завалене. Один дім завалив ся і згинуло 3 людий а богато єсть покалїчених.

**Барі** 24 серпня. Сильна буря наробила тут великої шкоди; богато малих кораблїв єсть ушкоджених.

**Токіо** 24 серпня. Бюро Райтера доносить: Панцирник „Севастополь“ котрий ві второк рано виїхав з Порт Артура, наїхав на міну і перехилив ся на бік; в тій позициї затягнули его назад до порту.

**Шанґай** 24 серпня. Бюро Райтера доносить: Російскі кораблї военні доси не послухали приказу таотая і анї не виїзджають з порту анї складають оружия. Віце-король Нанкіну не має відваги вислати хіньску ескадру. Вчера відбули ся другі збори консулїв але також без успіху. Російский консуль не брав участи. Консуль Сполучених Держав заявив, що его правительство вмішало би ся лиш тодї, коли би була загрожена власність американьских підданих. Анґлїйский консуль не рішив ся вдоволити просьбі таотая і не заказав направи кораблїв, котра відбуває ся в анґлїйских варстатах.

вітрів. В тім монастири, хоч він належить вже безпосередно до Лясси і длятого уважає ся за фундацию ґелюкпа або т. зв. „жовтих шапок“, живуть представителї майже всїх сект лямаізму, котрі дуже строго держать ся свого обряду, хоч в головних точках науки не ріжнять ся від себе. Замітне єсть то, що коли секта т. зв. „червоних шапок“ в монастири Пальчор править богослужене спільно зі сектою „жовтих шапок“, то она робить досить значну уступку тамтій другій секті, бо тогди убирає також жовті шапки. Та й сей монастир має в собі богато замітного як під взглядом будівництва так і штуки промислу.

Отже тут в Дянце завелись були знову переговори. Насамперед явив ся був у Єнґгисбинда Тонґза Пенльоп з Бутану, котрий хоч сам і не князь Бутану, але єсть дійстним управителем сего князївства і підняв ся був посередництва межи індийским правительством і правительством Даляї Лями та довів до того, що Даляї Лями, хоч назначений реченець вже був минув, рішив ся вислати своїх представителїв до Дянце. Одним з тих представителїв був Іста Ляма — его називають також Та Ляма або й Кальон Ляма. Єсть то будгайский висший духовник, котрий по Даляї Лямі займає найвисше становище і єсть предсїдателем ради чотирох. Другий назвивав ся Тунджік Чемпо, також член ради а по при то тайний секретар Даляї Лями і він мав бути речником Тибетанцїв. Крім того мали були явити ся ще три репрезентанти великих лямайских монастирів, котрі однакож, о скілько се доси стало звістно не явили ся.

Отже Тонґза Пенльоп з Бутану явив ся насамперед у Єнґгисбинда і розмавляв з ним через півтора години, а відтак явили ся Та Ляма і Тунджік Чемпо, котрих полковник приняв торжественно після індийского звичаю. Та Ляма мав на собі жовту одежу із шовкового брокату і чорний капелюх з підогненими крисами а Тунджік Чемпо мав одїж в ріжнобарвні цьвіти. Тонґза Пенльоп, котрий представив обох Тибетанцїв був убраний в звичайну вовняну одежу, яку носять люди в горах в Бутанї. Всї засїли тепер до ради після індийского звичаю. Насампер промавляв Єнґгисбенд і представив положене, розуміє ся, з анґлїйского становища і підніс анґлїйскі жалї. Він говорив богато о терпеливости анґлїйского правительства, мимо того, що Тибетанцї напали на анґлїйске посольство і додав на кінци, що коли тибетаньскі відпоручники схотять дїйстно розпочати переговори, то він піде їм на руку; в противнім же случаю войско піде на Лясcу.

По тім промовив секретар Даляї Лями і виступив в обороні Тибетанцїв та обставав між иншим при тім, що Анґлїйцї перші зачали стрїляти. На то відповів Єнґгисбенд, що він сам був при тім і видів, хто перший зачав стрїляти, підчас коли теперішні представителї Тибетанцїв могли о тім дізнати ся лиш з оповіданя. Наконець поспитав анґлїйский комісар, чи Тибетанцї мають які увірительні письма і повновласть. Секретар Даляї Ляма відповів на то, що не мають, бо за них може заручити Тонґза Пелньоп. Позаяк не могло бути ніякого сумнїву, що до осіб і становища Тибетанцїв, то анґлїйский комісар вже дальше не тикав сеї справи і рішив ся був вести переговори. Замітне було ще й то, що тибетаньскі відпоручники не хотїли пристати на то, щоби до сеї справи мішати й Хінцїв, хоч віцекороль із Сечвану визначив був до переговорів хіньского амбана або резидента. На сім першім засїданю не порушено самого змісту переговорів анї одним словом, а друге засїдане назначено на недїлю дня 3 липня о першій годинї пополудни.

(Дальше буде).

## НАДІСЛАНЕ.



— **„Краєвий Союз кредитовий“** видає для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1. Книга довжників . . . | аркуш | по | 10 | сот. |
| 2. Замкненя місячні 2 штуки . . | „ | „ | 5 | „ |
| 3. Інвентар довжників . | аркуш | „ | 5 | „ |
| 4. „ вкладників . | „ | „ | 5 | „ |
| 5. „ уділів . . . . | „ | „ | 5 | „ |
| 6. Книга головна . . . . | „ | „ | 10 | „ |
| 7. „ лїквідацийна . | „ | „ | 10 | „ |
| 8. „ вкладок щадничих | „ | „ | 10 | „ |
| 9. „ уділів членьских | „ | „ | 10 | „ |
| 10. Реєстр членів . . . . . | „ | „ | 10 | „ |
| 11. Зголошеня о позичку | штука | по | 2 | „ |
| 12. Виказ умореня позички | „ | „ | 2 | „ |
| 13. Асиґнати касові . . . . | „ | „ | 1 | „ |

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім“ у Львові, Ринок ч. 10 І. поверх.

**КОБЗАР.** Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, Чарнецкого, ч. 26.

Повідомляє ся Р. Т. Всеч. Духовеньство, що Міский музей у Львові купує і дає найвисші цїни за старі ризи церковні, капи, дальматики, як також всяку церковну утвар.

*Дирекция промислового музея.*

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

# Видання
## Руского педаґоґічного Товариства.
у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

### Образкові видання.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. I. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. I. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор. Зьвірята домашні 80 с. Приятелі дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (трете цілком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

### Видання без образків.

*Молитвенник народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер:** Коротка істория педаґоґії 60 с. *Китиця желань 2. розширене видане 40 с. *Читанка ч. I., III., IV. опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий:** Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич:** Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко:** Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко:** Картагинці і Римляни 20 с. ***Юлій Верне:** Подорож довкола землі 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский:** Замітки до науки руской мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р. 1894 4 К. **Др. Мандибур:** Олімпія 40 с. **Віра Лебедова:** Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р. Джонатан** Свіфт. Подорож Ґулівера до великанів 50 с. ***Мальота:** Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзіньский:** Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо:** Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef:** Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.:** Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский:** Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки:** Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский:** Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич:** Від Бескида до Андів 20 с. ***Ів. Франко:** Абу Каземові Капці 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка:** Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко:** Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко:** Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова:** Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка:** На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка:** Дарунок для дітий 40 с., опр. 60 с. ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р:** Подорож до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский:** Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка:** Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін:** Байки 30 с. ***Марко Вовчок:** оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка:** істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалів Стефан:** На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский:** Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой:** Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського:** 30 с., опр. 44 с. *Покараня Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. ***Малий** сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич:** Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилі**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлійскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глібова:** Байки 10 с. ***В. Чайченко:** Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Думa про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

---



З друкарні В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).